

Före den 1 oktober 1961 hade armén, marinen och flygvapnet särskilda försvarsgrenshögskolor. Behovet av en närmare samordning mellan dessa tre högskolor gjorde sig med tiden alltmer gällande. Efter beslut av 1960 och 1961 års riksdagar påbörjade därför Militärhögskolan sin verksamhet den 1 oktober 1961.

MILITÄRHÖGSKOLAN

vad den gör- och vad den ger

Av CMHS/F överste Karl-Erik Fernander

Ändamålet med denna första artikel, i en serie om två, är att orientera läsaren om verksamheten vid Militärhögskolan. Många officerare vid flygvapnet har själva deltagit i någon kurs vid högskolan. Men eftersom verksamheten vid Militärhögskolan inte är "statisk" utan hela tiden anpassas till den snabba utvecklingen på alla områden, bör nedanstående vara av intresse — inte bara för de läsare som haft ringa kontakt med högskolan — utan även för de kursdeltagare vid MHS.

Verksamheten och utbildningen vid MHS finns reglerad dels i Kungl Maj:ts instruktion för militärhögskolan, dels i av ÖB fastställd undervisningsstadga.

MHS lyder omedelbart under ÖB. Försvarsgrenschef äger beträffande försvarsgrenens linje vid MHS ange allmänna riktlinjer för den del av undervisningen som är försvarsgrensriktad samt inspektera denna verksamhet. CFV har delegerat sin inspektionsskyldighet till chefen för flygstaben.

MHS UPPGIFTER

Kungl Maj:ts instruktion reglerar också utbildningens syften:

"Militärhögskolan har till uppgift att meddela officerare på aktiv stat

dels vid obligatoriska kurser de vidgade kunskaper om krigsmakten, särskilt den egna försvarsgrenen, och de ökade insikter i icke militära ämnena, som fordras för tjänstgöring i kaptensbefattning;

dels vid högre kurser de vidgade kunskaper om krigsmakten och det övriga totalförsvaret samt de ökade insikter om samhällslivet i övrigt, som fordras för tjänstgöring i kvalificerade befattningar vid högre staber och förvaltningar, i kvalificerade lärarbefattningar eller som chefer för högre förband.

Utbildningen vid de högre kurserna syftar till att främst främja utvecklingen av de grundläggande egenskaper, som i krig fordras hos högre chefer och till att ge officerarna en enhetlig grundsyn på försvarsproblemen.

ENHETLIG GRUNDSYN

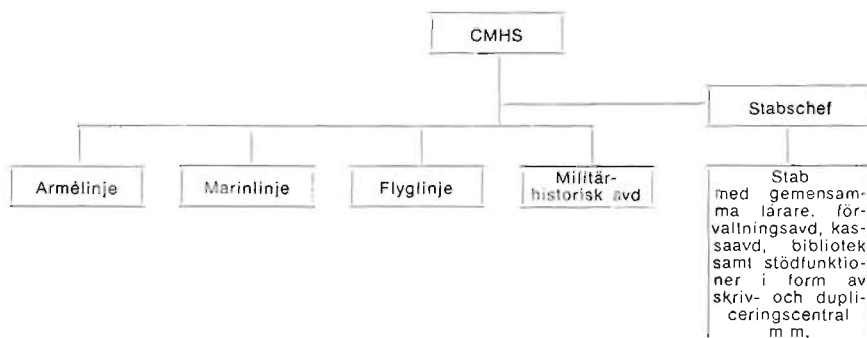
Att utbildningen syftar till att ge officerarna en enhetlig grundsyn på försvarsproblemen betyder naturligtvis inte att man försöker "diktera eller kommendera" någon viss uppfattning. Men genom att man arbetar tillsammans i arbetsgrupper över försvarsgrensgränserna, genom att man disponerar ett allsidigt och gemensamt faktaunderlag samt genom att utbildningen leds av allsidigt sammansatta lärolag när man sannolikt så långt det är möjligt en "gemensam grundsyn".

MHS är i stort organiserat enligt följande skiss:

Chef och stabschef skall utgå ur olika försvarsgrenar. Som chef för MHS har sedan dess tillkomst tjänstgjort generalmajor Erik Rosengren ur armén och som stabschef tjänstgör för överste Olle Gätvert ur kustartilleriet.

SAMORDNAD UNDERVISNING

De olika linjerna motsvarar i princip de gamla försvarsgrenshögskolorna. Möjligheter till samordnad undervisning underlättas bl a av att motsvarande kurser på respektive linje börjar och slutar ungefär samtidigt.

Flyglinjens högre kurser (FSK och FTK) pågår i två år; de börjar den 1/10 och pågår sedan t o m den 30/9 två år senare med ett uppehåll för tjänstgöring vid förband 1/5—30/9 första sommaren.

Flyglinjens allmänna kurs (FAK) pågår i sju månader fr o m oktober t o m april.

FAK:s sju månader är i minsta laget jämfört med det kunskapsstoff man önskar delge kursdeltagarna.

Tillgänglig tid för FSK är tillfredsställande; för FTK kan möjligen någon ökning bli önskvärd (avses då hastadkommas genom att minska uppehållet första sommarhalvåret). Detta senare beror på att kursdeltagarna — utöver ingående kunskaper i tekniska ämnen — också måste delges en relativt omfattande utbildning i operativa och taktiska ämnen.

Militärhögskolan ansvarar även för den militärhistoriska forskningen inom krigsmakten. Detta omhändertas av den militärhistoriska avdelningen, som utöver militärhistorisk forskning även aktivt deltar i undervisningen vid högskolan.

321 ELEVER

Utbildningsåret 1968—69 utbildas vid MHS ordinarie kurser 321 officerare. För denna utbildning tjänstgör vid MHS 57 ordinarie militära lärare (varav tio på flyglinjen) samt två universitetslektorer (en i matematik och en i elektricitetslära med tillämpad elektronik).

När man betraktar dessa siffror och när man vet att krigsmaktens olika enheter, särskilt förbanden, lider svårt av brist på bl a officerare, kan man fråga sig om det är rimligt att ha 380 officerare huvudsakligen sysselsatta med utbildning vid MHS.

Inom försvaret finns ca 4.800 officerare på aktiv stat, varav ca 775 i flygvapnet (inklusive fänrikar). Bland krigsmaktens officerare finns sammanlagt ca 9 procent vakanser; inom flygvapnet knappt 5 procent. Vakanssituationen slår dock med hänsyn till åldersfördelningen mycket ojämnt i flygvapnet. Så tex är det mycket stor brist på officerare i åldersläget 35—40 år.

Med hänsyn till vakanserna sysslar fn totalt sett 8 procent av krigsmaktens officerare (6 procent av flygvapnets) med utbildning vid MHS.

● Applikatoriskt exempel penetreras av löjtnanterna Senneberg, F16; Forssman, F18; Wangerud, F4, och Lennhammar, F8.

Prognos för elever till FAK

Kurs	Öffkurs	Antal		Anm
		Totalt	Com	
69—70	63—64	28	9	FAK ¹⁾
		5		
70—71	64—65	35	17	
71—72	65—66	34	15	
72—73	66—67	39	18	
73—74	67—68	40	15	In OK

¹⁾ FAK för intendentur

Prognos för elever till FTK och FSK

Kurs	Antal kvalificerade	Beräknas ur pågående FAK	Uppskov	Summa (därav com)
FTK 69—71	9	4	2	13 (1)
		FAK 68—69: 5	2	
FSK 70—72	4	FAK 69—70: 6	3	15 (5)

● Modern språkundervisning. Löjtnanterna Hedlund, F6; Bjarle, F12; Junhov, F21, och Persson, F16, gnuggas i MHS nya språklaboratorium

KVALITETSFAKTOR

Siffrorna har därmed kanske fått en mera "acceptabel storlek". Eftersom MHS dessutom på ett avgörande sätt bidrar till att hålla kvalitén hög på krigsmaktens personal, och eftersom vi måste satsa på kvalitet i vårt försvar, är det ingen tvekan om att vi måste acceptera förhållandet.

Ovanstående två tabeller visar en prognos för antalet elever i kommande FAK samt FTK och FSK.

EXTRAKURSER

Vid MHS förekommer — utöver ordinarie utbildning — ett stort antal extrakurser. Så tex kommer detta år att genomföras en sk taktikkurs för flygingenjörer 28/5—6/6, en sk repetitionskurs i försvarskunskap för regementsofficerare och äldre kaptener 10/6—19/6, en kurs i stabstjänst och försvarskunskap för meteorologer och trafikledare 10/6—19/6 samt under fyra veckor i höst en kurs i underrättelse- och säkerhetstjänst avsedd för officerare som skall freds- och krigsplaceras i sådan tjänst i central eller regional stab samt vid samverkande civila myndigheter. ■

(Avsnitt nr 2 publiceras i nästa nr).